

informator

orenje
orenje
orenje
orenje
gorenje

LIST ZA INFORMIRANJE DELAVCEV GORENJA – ŠT. 31 – VELENJE, 24. 10. 1979

JAVNA RAZPRAVA OB OBRAČUNU POSLOVANJA NAŠIH TOZD ZA TRETJE TROMESEČJE 1979

DELOVNA ORGANIZACIJA GORENJE TGO

POROČILO O POSLOVNIH REZULTATIH V GORENJE
TGO V PRVIH DEVETIH MESECIH LETA 1979

VEČJA USMERITEV V IZVOZ - MANJ DOHODKA

Preteklo je devet planskih mesecev leta 1979 in naša naloga je, primerjati izvršeno z načrtovanim. Predvsem moramo to napraviti za tiste kazalce gospodarjenja, ki najbolj predstavljajo našo uspešnost ali neuspešnost.

V tem času smo od operativno planiranih 5.454 milijonov vrednosti proizvodnje dosegli 5.275 milijonov din ali 97 %. Ali drugače povedano, planirali smo izdelavo 2.012 tisoč kosov vseh aparatov, 671 tisoč m² keramičnih ploščic in 90 tisoč dolžinskih metrov polic iz umetnega marmorja. Izdelali pa smo 1.977.765 aparatov (vključno kuhinjski elementi), 738 tisoč m² ploščic in 100 tisoč m polic.

Podatki kažejo na razmeroma solidno doseganje zastavljenih proizvodnih nalog. Pomembna ugotovitev je nedvomno tudi ta, da ti učinki kažejo na stalno rast fizične produktivnosti v vseh proizvodnih TOZD, ki znaša od 8 do 10 %. Vendar še nismo izkoristili vseh notranjih rezerv pri polni izrabi delovnega časa. Ne moramo mimo ugotovitve, da predstavljajo zastoji v neposredni proizvodnji od 5 do tudi 15 % od razpoložljivega delovnega časa (400 minut dnevno).

Zavedamo pa se, da vseh elementov poslovne uspešnosti ne merimo s prej omenjenimi dosežki in merili. Naš temeljni poslovni cilj je ustvarjanje dohodka in akumulacije. Nedvo-

umno je, da je doseganje načrtovanega pri teh dveh kazalcih zelo kritično. Pričakovati je, da bodo nekatere proizvodne TOZD devet mesecev poslovanja zaključile z izgubo in da bodo njihovi rezultati povzročili tudi izgubo v delovni organizaciji kot celoti. Naši ukrepi, sprejeti v začetku maja, so učinkovali dobra dva meseca, nakar so nam ukrepi zveznih organov za tak način prodaje zaprli tržišče za pralne stroje, hladilnike in zamrzovalnike. Zato smo se v tretjem kvartalu (pa tudi v četrtem) v večji meri usmerili v izvoz in izvozili skupaj v devetih mesecih za 1.192 milijonov din izdelkov, to je za 46 % več kot v enakem obdobju lani. Takšna dinamika in usmerjenost pa dejansko zmanjšujeta našo dohodkovno uspešnost, zaradi ostrejših tržnih pogojev na inozemskem trgu.

Delno smo v naših zahtevah za prodajne cene uspeli, kar sicer za celoletno poslovanje ne bo imelo pomembnega vpliva, vendar nam to vliva pogum za dodatne napore pri delu do konca leta.

Peter Krepel

TOZD ŠTEDILNIKI

AKCIJSKI PROGRAM URESNIČUJEMO

Ob analiziranju poslovanja ugotavljamo, da smo si postavili pravilno politiko poslovanja. Ob ugotovitvi poslovnega uspeha za leto 1978 smo sprejeli akcijski program. Več stabilizacijskih ukrepov smo začeli hkrati izvajati in že dosegamo vidne uspehe.

Dejstvo je, da vseskozi dosegamo z letnim planom zastavljene naloge. Dosežene količine in vrednosti proizvodnje potrjujejo, da smo planirali v skladu z možnostmi, ki jih v tozdu imamo. Poudariti pa moramo, da nas to ne sme uspavati in da moramo v zadnjem kvartalu letošnjega leta dati vse od sebe, da bo tudi letni obračun pozitiven.

V devetih mesecih leta 1979 smo količinsko presegli proizvodnjo v primerjavi z letom 1978 za 7,6 odstotka. Letos smo že izdelali nad 250 tisoč štedilnikov v vrednosti 674 milijonov dinarjev.

Izdelkov za izvoz smo izdelali v vrednosti 328 milijonov dinarjev.

Iz dosedaj znanih podatkov lahko vidimo, da v celoti dosegamo postavljene načrte, pri tem pa posvečamo posebno skrb kakovosti izdelkov, izvozu in drugim nalogam.

O produktivnosti lahko zapišemo, da smo jo povečali za okrog 13 % v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta, saj smo zmanjšali število zaposlenih za 14.

Te uspehe smo desegli z izboljšano organizacijo dela, v novem proizvodnem programu, v dobrem sodelovanju z vsemi službami, ki lahko vplivajo na nemoteno proizvodnjo, od tehničnih do nabavne in prodajne. Dobra je tudi preventiva pri varstvu pri delu in podobno.

Zmanjšali smo število nadurnega dela za okoli 60 %, kljub manjšemu številu zaposlenih. Tudi to je pomembno, saj je letos kar okoli 50 tisoč nadur manj kot v letu 1978.

Vsa prizadevanja za doseganje planskih ciljev v proizvodnji pa lahko izvedenijo, če niso kronana tudi s primernim finančnim učinkom. Pozitivna bilanca, z ostankom dohodka, je tista kategorija, ki nam lahko omogoči nadaljnji razvoj znotraj temeljne organizacije, kot tudi v delovni organizaciji, v sestavljeni organizaciji in v celotni družbi. Tu bo treba v bodoče več narediti. Boljše se dohodkovno povezati v delovni organizaciji in v celotni reprodukcijski celoti DOM. Do situacij, ko nam materialni stroški vrtoglavo rastejo in jih z vsemi notranjimi ukrepi ni mogoče več dohajati, ne bi smelo več prihajati. Pošteno dogovarjanje v duhu zakona o združenem delu nam mora z ustrezno urejenimi dohodkovnimi odnosi prinesiti tudi na tem področju še boljše uspehe.

Vinko Herodež

TOZD KUHALNI APARATI ZA BOLJŠE GOSPODARJENJE

Operativni plan smo delavci v TOZD Kuhalni aparati izpolnili z okoli devetdeset odstotki. Izdelali smo nad 140 tisoč kuhalnih aparatov za potrebe domačega tržišča, kar je 88—odstotna realizacija plana. Izdelkov za izvoz pa smo proizvedli nad 26 tisoč in za 15 % presegli plan!

Zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov zaostajamo za predvidenimi načrti predvsem pri proizvodnji izdelkov za domači trg. Med objektivne vzroke lahko na prvem mestu omenimo pomanjkanje domačih polizdelkov (montažna plošča, stranica kekec). Zastoji v proizvodnji prihajajo tudi zaradi zamujanja avtobusov in pomanjkanja delovne sile.

Število delavcev v tozdu Kuhalni aparati je za tri odstotke manjše, kot smo planirali. Osebni dohodki so v primerjalnem obdobju porasli za 22 odstotkov. Poprečni netto osebni dohodek na delavca znaša 5.139 dinarjev.

V letošnjem obdobju devetih mesecih smo izboljšali produktivnost dela za okrog devet odstotkov.

Bolniški izostanki še vedno predstavljajo problem, čeprav je bila poostrena kontrola bolnikov. Nad številom izgubljenih ur, ki je skupno preseglo višino 60 tisoč, se moramo zamisliti. Zavedati se moramo, da tudi zaradi takšnih izostankov lahko izboljšamo poslovanje. Zato si moramo vsi prizadevati, da bi zmanjšali število bolniških izostankov, seveda pa bo tudi o neopravičenih izostankih potrebna kritična ocena. Samo z naštevanjem ne bomo rešili vseh problemov, če se ne bomo vsi prizadevali za kar najboljšo delovno disciplino in za še boljše medsebojne odnose. Od vseh delavcev, ki v tozdu združujemo svoje delo, je lahko odvisen uspeh poslovanja.

Ob tem velja omeniti še to, da imamo resda že zastarelo strojno opremo. Vendar predvidevamo že v letu 1980 večja vlaganja v obnovo opreme. Za surovinski obrat, emajlirnico in za transportna sredstva bomo morali zagotoviti nad 7 milijonov dinarjev.

Z novimi stroji in izboljšano strojno opremo lahko računamo na še boljše poslovne rezultate. Seveda pa moramo tudi zagotoviti redno dobavo materiala in polizdelkov.

Vili Jagodič

TOZD PRALNA TEHNIKA IZBOLJŠATI STROJNO OPREMO

V TOZD Pralna tehnika smo v devetih mesecih izdelali nad 220 tisoč pralnih strojev in dosegli količinski plan s 93 odstotki. Za izvoz smo izdelali nad sto tisoč pralnih strojev!

Ob koncu prvega polletja smo že opozorili na zastoje v končni montaži. Tu je vsaka izgubljena minuta izgubljeni pralni stroj. Zastoji so bili v skupnem seštevku precej visoki, kar blizu 400 ur. To je pa kar 24 delovnih dni in pomeni ogromno rezervo. Skoraj 45 % vseh zastojev je bilo zaradi strojne opreme (175 ur). Pri ugotavljanju tega stanja smo ugotovili, da v glavnem izstopajo štiri pomanjkljivosti: transportni sistem FLOWLINK, hidravlična stiskalnica v sklopu linije ohišja PS, linija bobna PS in robilni stroj za robljenje kadi.

Robilni stroj je bil uspešno saniran, medtem ko pri ostalih strojih in opremi ne izgledov, da bi prišlo še letos do zamenjave z novimi.

Kljub težavam pa smo v letošnjih devetih mesecih proizvedli več kot v enakem obdobju lanskega leta. Predvidene še vila zaposlenih nismo dosegli. Vidimo pa razkorak med planom zaposlenih in tudi med izostanki, ki so za nas previsoki. Od predvidene 15 odsotne odsotnosti smo jo v devetih mesecih dosegli kar v višini 21,6 %.

Kaj to pomeni? Od predvidenih 630 zaposlenih je bilo dnevno prisotnih le 505 delavcev.

Bolniški izostanki do 30 dni izredno naraščajo, tudi bolniška nad 30 dni, veliko pa je neplačanih izostankov. Kje so vzroki za te izostanke? Imamo 200 vozačev. Od teh je precej takšnih, ki nimajo urejenega stanovanjskega vprašanja, otroškega varstva. Tudi to vpliva na kvaliteto dela posameznika in celotne temeljne organizacije.

Drugo pa je vprašanje nabave ustreznega materiala, tako po količini kot kakovosti. Material, ki ga vgrajujemo, ni vedno zadovoljive kakovosti, zato ga moramo pred montažo izločiti, kar povzroča dodatne stroške. Se vedno dobivamo dnevne korekcije plana, prilagajamo ga potrebam kooperantov.

Seveda pa moramo delavci v tozdu Pralna tehnika pogledati tudi okrog sebe. Biti moramo dovolj samokritični. Vprašati se moramo, kako imamo urejeno skladišče. Ali imamo vedno dovolj materiala na zalogi, ali pa ga imamo celo preveč? Ali je naše delovno okolje čisto? Pri pregledu smo že naleteli na marsikakšno malomarnost. Ali bi bile potrebne očiščevalne akcije, če bi se vsakdo zavedal pravila: „Pomesti najprej pred svojim pragom, šele potem pred drugim!“

Franc Kos

TOZD ZAMRZOVALNIKI NEDOKONČANA INVESTICIJA

Na domačem trgu je bila proizvodnja po operativnem planu dosežena z 99,90 % količinsko in 100,43 % vrednostno.

Slabše dosegamo plan proizvodnje za izvoz, kjer smo dosegli 90,29 % količinskega plana in 85,73 % vrednostnega plana. Potrebno je ukreniti vse, da dosežemo planirano proizvodnjo za izvoz.

Primerjava količinskega plana z letnim planom kaže nekoliko drugačno situacijo. Pri zamrzovalnih skrinjah smo dosegli 73,10 % letnega plana ali 98,9 % tričetrletnega. Zaradi še vedno nedokončane investicije je plan v obratu zamrzovalnih omara dosežen precej slabše in sicer 50,20 % letnega plana ali 75,2 % tričetrletnega plana.

Prodaja se je v skupnem obsegu v primerjavi z letom 1978 povečala za 15 %, na domačem trgu 7 % in na tujem za 41 %.

Poprečno število zaposlenih se je v TOZD povečalo za 11 % in predstavlja 92,07 % planiranega kadra za leto 1979.

Poprečni osebni dohodki so se povečali za 20,52 % in znašajo le 97,07 % od planiranih za leto 1979. Planirani poprečni OD za leto 1979 bi naj znašali 5.112,— din, doseženi OD znaša 4.962,— din.

Produktivnost se je povečala predvsem zaradi povečane proizvodnje ZS in vlaganja v nova osnovna sredstva.

Od 100 % časovnega fonda odpade na efektivno delo 78,74 %, ostalih 21,26 % odpade na izostanke z dela. Posebej zaskrbujoči so izostanki z dela zaradi bolniškega staleža, ki znašajo 6,85 % in so se povečali za 26,86 %. Vso pozornost je potrebno posvetiti tudi izrednim dopustom, ker so se ti povečali za 31 %. Naš cilj mora biti, zmanjšati bolniško na 5 %, da bi s tem dosegli 80 % izkoriščenost časovnega fonda.

Iz navedenih podatkov je razvidno da je nujno potrebno vso pozornost posvetiti osnovnemu planu, da bo dosežen. Za dosego plana imamo realne možnosti v obratu ZS.

V obratu ZO letnega plana ne moremo doseči zaradi nedokončane investicije, ampak moramo doseči operativne—mesečne, ki so bili postavljeni na osnovi realnih možnosti ne glede na dokončanje investicije.

Druga naša največja skrb mora biti izvoz, saj še vedno uvažamo več kot izvozimo.

Av gust Sušec

TOZD HLADILNA TEHNIKA SISTEMATIČNO ZMANJŠEVANJE NADUR

Iz podatkov, ki so nam trenutno na voljo, lahko ugotovimo, da je bilo poslovanje v preteklem obdobju uspešno.

Tako lahko na koncu leta pričakujemo boljši finančni obračun kot v prvem polletju.

Predvsem presegamo proizvodnjo v izvozu, medtem pa je zaradi težav okrog cen bila proizvodnja za domači trg zmanjšana.

V primerjavi z istim obdobjem v preteklem letu je proizvodnja večja za 40.000 hladilnikov, zaloge nekaterih izdelkov so tudi krepko nižje.

Zaposlenost v TOZD Hladilna tehnika je nižja, kar je ugodno glede na pomanjkanje delovne sile v velenjski občini.

Produktivnost v glavnem zaradi tehnoloških izboljšav in izkoriščanja ostalih notranjih rezerv narašča, opravljene nadure pa se sistematično zmanjšujejo.

Glede na opisana dejstva in odobritve cen našim izdelkom lahko zaključni tromesečni račun pričakujemo z večjim optimizmom kot ob polletju.

Rudi German

TOZD GRADBENI ELEMENTI NESPREMENJENE CENE

TOZD GRADBENI ELEMENTI je tričetrletje 1979 po podatkih, ki so na razpolago do sedaj, zaključil zadovoljivo. Posebno še, če upoštevamo ob kakšnih pogojih so nastali ti rezultati. Takšno je stališče družbeno političnih organizacij tozda, ki so o tem razpravljale, dne 16. 10. 1979.

Dosežena je večja proizvodnja od načrtovane ter s tem večja prodaja ob minimalnih zalogah, število zaposlenih je na lanskeletni ravni. Povečali smo vrednost proizvodnje na efektivno uro, kakor tudi produktivnost.

Vse to pa ne pomeni, da bo finančni rezultat tudi tako ugoden. To potrjuje neprestana rast stroškov in obveznosti, ki so mnogo nad planskimi, in samo ogrožajo pozitivno poslovanje tozda.

Prodaja poteka brez posebnih težav, oziroma prodali bi lahko mnogo več, kot naredimo. Dogaja pa se nasprotno, da imamo nemogoče probleme z dobavitelji. Proizvodnja je najbolj ogrožena zaradi pomanjkanja plina, katerega zaloge so že kritične in to pred pričetkom zime. Napravljeno je vse, kar je v naši moči, da do izpadov zaradi nedobav ne bi prišlo.

Za leto 1979 smo predvidevali investicijo v posodobitev keramike in izgradnjo obrata Umetni marmor. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je bilo vse odloženo za naslednje leto. Zato zaostaja in tudi ni izpolnjen plan proizvodov sanitarne opreme.

Rezultati sejma razstavljenе sanitarne opreme kažejo, da proizvodnja le-tega predolgo kasni in da je skrajni čas, da jo nehamo samo razstavljati.

Poseben predmet poslovanja so prodajne cene. Le-te so od pričetka dela, to je od leta 1975 pa do danes, ostale nespremenjene. Za še vedno uspešno poslovanje je treba povedati, da so bile izkoriščene vse notranje rezerve, kar pa ne gre v nedogled.

Martin Marolt

TOZD POHIŠTVO NOVA TEHNOLOGIJA

Letošnje leto smo vložili veliko sredstev v posodobitev tehnologije. V tričetrtletju je praktično zamenjana vsa tehnološka oprema z novo, sodobnejšo, ki bo povečala produktivnost, odpravila nekatera težja fizična dela in povečala zmogljivosti. Med rekonstrukcijo nismo planirali zmanjšanja proizvodnje, kar nam je le delno uspelo, tako da nismo povsem realizirali postavljenih ciljev. Letni plan je dosežen z 92 % po vrednosti. TOZD ima sedaj možnost povečati proizvodnjo, vendar prodaja še vedno zaostaja za proizvodnjo. Moramo se bolje organizirati pri planiranju proizvodnje, odpremi, prevozi, ker bomo s tem gotovo boljše zadovoljili kupce, ki zaupajo v nas. Naša moč je v kompletni kuhinji, od lesenega dela preko vgradnih aparatov, ploščic in malih gospodinjskih aparatov. To prednost moramo na trgu tudi izkoristiti.

Posebno pozornost smo posvetili izvozu. Našli smo nove oblike sodelovanja za našo tovarno v Avstriji, tako da je izvoz v porastu. To sodelovanje bomo še naprej razvijali.

Jurij Veršec

TOZD MGA NAZARJE VISOKI MATERIALNI STROŠKI

Ob pregledu rezultatov poslovanja v TOZD MGA Nazarje za preteklih devet mesecev vidimo, da smo operativne planske naloge skoraj v celoti dosegli. Manjši izpad je bil v proizvodnji za domače tržišče, medtem, ko se je izvoz povečal za 5 %.

V letu 1979 smo si zadali nalogo, da bomo izdelali 840 kosov različnih aparatov v skupni vrednosti 245 din. Za domače tržišče smo predvidevali 62 % proizvodnje, ostalo za izvoz, predvsem na zahodno tržišče.

V obravnavanem obdobju smo izdelali skupno nad 618 tisoč kosov, v skupni vrednosti 177,5 milijona din, kar je 98 % zastavljene naloge. Primerjava z enakim obdobjem lanskega leta nam pove, da smo za domače tržišče izdelali za 4 % več, za izvoz 62 % več izdelkov.

Doseganje letnega plana je za domače tržišče dokaj ugodno, odstopanje je minimalno. V izvozu pa smo letni plan dosegli samo s 55 %. Da je uspeh na izvoznem področju tako zaostal, je potrebno iskati vzroke v zelo slabi prodaji na tržišču ZR Nemčije, kamor največ izvažamo, v prepoznih dobavah plastičnih mas iz uvoza in v visokih materialnih stroških, ki onemogočajo našimi izdelkom konkurenčnost na tržišču.

Omenjene rezultate smo dosegli s povprečno 302 zaposlenima delavcema. Letni plan predvideva nekaj več zaposlenih. Primerjava z lanskim letom nam pove, da se je povprečna zaposlenost povečala za 5 %.

Prodaja poteka v sedanjem obdobju zelo ugodno. V primerjavi z lanskim letom smo na domačem tržišču dosegli za 24 % večjo prodajo, na področju izvoza pa za 43 % več.

Zaloge gotovih izdelkov so občutno manjše kot so bile v preteklem letu in se še zmanjšujejo.

S planom za leto 1979 smo predvideli, da naj bo povprečni neto OD 5.458 din. V mesecu septembru pa je znašal povprečni neto OD 5.443 din ali za obdobje 1. 1. — 30. 9. 79 5.404 din. Povprečje za leto 1978 znaša 4.463 din. Neto OD se je v primerjavi z letom 1978 povečal za 21 %, plan za leto 1979 pa je dosežen z 99 %.

V obravnavanem obdobju smo produktivnost povečali za 16 %.

Nadurno delo se po številu opravljenih ur ni bistveno zmanjšalo.

V letošnjem letu niso bila predvidena sredstva za večje investicije. Predvideno je vlaganje samo v enostavno reprodukcijo v višini 2.379 tisoč din.

Iz opisanega sledi, da bomo morali do konca leta vložiti vse napore za doseganje plana, racionalnega koriščenja fonda ur, predvsem pa doseči plan izvoza. Kot na področju same proizvodnje, bomo morali veliko prizadevanja vložiti tudi na področje zmanjšanja vseh vrst stroškov, kakor tudi za doseganje postavljenih varčevalnih ukrepov.

Jože Kuder

TOZD ELEKTRONIKA POVEČATI PRODUKTIVNOST

Skupni kazalci uspeha našega dela ob tromesečju so dokaj ugodni, saj smo glede na enako obdobje 1978, povečali produktivnost za 38 %, povečali prihodek za 17 %, zmanjšali število zaposlenih za 3 % in število nadur prav tako zmanjšali za 46 %.

Kljub naštetim podatkom pa z rezultati ne moremo biti povsem zadovoljni, saj so doseženi samo po zaslugi proizvodnje barvnih TV sprejemnikov in izdelkov industrijske elektronike. Na tem področju smo operativni plan količinsko v celoti realizirali (izdelali smo nad 70 tisoč BTV), vrednostno pa smo plan dosegli z 98 %. Letni plan smo dosegli s 74 %. Tudi plan industrijske elektronike smo dosegli z nad 70 %.

Navedeni podatki že kažejo, da bo ob polnem prizadevanju vseh činiteljev letni plan realiziran, kljub temu da se za zadnje tromesečje predvideva osvajanje novega programa barvnih TV sprejemnikov.

Povsem drugačna pa je slika v skupini proizvodov medicinske elektronike in proizvodnje glasbenih centrov in zvočnih omaric. Osvajanje teh proizvodov se je močno zavleklo in jih bo možno redno proizvajati šele v zadnjih dveh mesecih tega leta. To pa pomeni, da sprejeti plan ne bo mogoče realizirati. Vzroki za zaostajanje so le v manjši meri v tozdu, večji del odgovornosti odpade na nekatere službe v sklopu DSSS in delovne organizacije Promet — Servis, kar bo v bodoče nujno potrebno odpraviti s povečanjem medsebojne odgovornosti in v smislu dohodkovnih odnosov.

TOZD Elektronika ima tudi precejšnje prostorske probleme tako za proizvodnjo kot tudi za skladišča. Skupne zaloge reprodukcijskega materiala so povečane na 160 milijonov dinarjev. V to bo potrebno usmeriti posebno pozornost, saj se izteka sedanji program proizvodnje BTV. Osnovna naloga, ki mora biti stalno prisotna, pa je povečanje produktivnosti dela, izboljšanje kvalitete dela in zmanjšanje izmeta. Seveda pa poostri disciplino v tozdu kot tudi v ostalih spremljajočih službah.

Tine Podgoršek

TOZD ELEKTRONIKA PTUJ Z NOVO TOVARNO DO ŠE BOLJŠIH USPEHOV

Ko pristopamo k analizi in pregledu tričetrtnega obračuna poslovanja, ugotavljamo, da vseh planskih nalog nismo izvršili v celoti. Vendar so doseženi rezultati kljub vsemu, vzpodbudni, še posebej, če upoštevamo pogoje dela. Lahko pa trdimo, da smo se uspešno vključili v proizvodni proces Gorenja.

V planu za leto 1979 smo prevzeli obveznost izdelati 65 tisoč črno-belih RTV aparatov v vrednosti 65 milijonov dinarjev. Ob tričetrtnju smo skupno izdelali nad 48 tisoč televizorjev in letni plan izvršili s 74,5 odstotka. Izdelali smo tudi 576 birotehničnih aparatov, kar je le 32 % letnega plana. Skupaj smo izdelali aparatov v vrednosti 241 milijonov dinarjev, kar je 94 % operativnega plana.

Pri proizvodnji birotehničnih aparatov močno odstopamo od načrtanih nalog, vendar le po količini, medtem ko vrednostno ne predstavlja pomembnega deleža. Sicer pa se bo ta izpad občutneje poznal pri ugotavljanju dohodka.

Pomembno za naš kolektiv je, da smo v tem obdobju osvojili dva nova tipa črno-bela TV aparata – TV 104 onix in granat.

Na splošno pa lahko ugotovimo, da je pomanjkanje oziroma nepravočasno ali nedosledno oskrbovanje z reprodukcijskimi materiali še vedno eden od ključnih problemov zastojev v proizvodnji. To povzroča ob dvoizmenskem delu neizpolnjevanje planskih nalog.

Začenjamo z izgradnjo nove proizvodne hale, kar je za nas osnova za nadaljnji razvoj. Istočasno pa bo ta pridobitev pomembno vplivala na produktivnost in še boljše kakovost naših izdelkov.

Gorazd Žmavc

TOZD VZDRŽEVANJE DOBAVE REZERVNIH DELOV KASNIJO

Glavni cilj tozda Vzdrževanje je v tem, da realizira svoj plan – vzdrževanje sredstev za delo – tako, da so ta v obratovalnem stanju in v največji možni meri tudi varna. Ta cilj mora biti dosežen s kar najmanjšimi stroški, ker ti pač bremenijo poslovni uspeh tozdo, ki so nam to delo zaupali.

Trudimo se, da bi to zaupanje opravičili, vendar z našim trudom še nismo zadovoljni in tudi ne moremo biti. Podzavestno se preveč "izgovarjamo" na objektivne težave. Te so res velikokrat tudi prisotne.

Največja dokazljiva objektivna težava, ki jo imajo vzdrževalci pri svojem delu, je nepravočasna dobava rezervnih delov, ki so sicer pravočasno naročeni s strani naše TOZD.

TOZD Vzdrževanje že nekaj časa pesti pomanjkanje dovolj strokovnega kadra glede na razvoj tehnike in tehnologije. Precej naših delavcev pa prehaja v druge TOZD iz različnih vzrokov.

V polni meri se zavedamo, da je tovrstno prehajanje kadrov v okviru DO pozitivno, vendar bi ga bilo potrebno programirati.

Nikakor pa ne smemo prezreti podatka o tehnološki tehnici in tudi ekonomski istroženosti in amortizaciji sredstev za delo. Ta je v povprečju stara od 8 do 10 let, kar je, upoštevajoč način dela v TGO, ogromno.

TOZD Vzdrževanje je od 1. 7. 1979 dalje znižala vrednost za pokrivanje stroškov za 12,7 % (od 180 % na 160 % pribitka na bruto postavko OD).

Analiza izkoriščanja časovnega fonda je pokazala, da je bilo skupno 14,4 % izostankov. Na letni dopust odpade 6,94 % na izredni dopust 1,07 %, državne praznike 2,29 %, bolnišnica do 30 dni 2,73 %, bolniško nad 30 dni 0,81 % itd.

Poprečni OD za mesec september 1979 je 7.605 din. Zmanjšali smo nadure, v primerjavi z letom 1978.

Rudi Leskošek

TOZD PLASTIKA VEČ OBJEKTIVNIH TEŽAV

Gospodarjenje v devetmesečnem obdobju je bilo po sedanjih rezultatih uspešno. Ocenjujemo, da so porastli direktni stroški in da bodo tudi vplivali na poslovanje, vendar ne toliko, da bi poslovanje lahko ocenjevali kot slabše.

Pri nas imamo še vedno veliko nočnega dela žena.

Vodilo in naloga nas vseh je, da v letu 1980 upoštevamo priporočilo sindikata, ki pravi, naj bi v celoti ukinili nočno delo žena. To pa bi lahko realizirali samo v primeru doslednega izvajanja investicijskega plana in z bolj skladno kooperacijsko politiko. Izkoriščenost kapacitet na nočni izmeni je okrnjena zaradi prepovedi nočnega dela nosečnic, delavcev z začasno ali stalno prepovedjo dela na nočni izmeni in zaradi velikega bolniškega staleža.

Pomanjkanje kapacitet pri predelavi plastike je občutno.

Zaradi neizpolnjevanja investicijske politike v enostavno reprodukcijo, ki kasnije nekaj let nazaj, in zaradi vedno večjih potreb po novih proizvodih in prav tako po povečanih količinah obstoječih proizvodov, primanjkuje strojnih kapacitet, ki jih nadomeščamo z dopolnilnim delom ob prostih sobotah in tudi nedeljah. To pa ni trajna rešitev in želja delavcev je, da se dela po planu oziroma terminskem koledarju. Prav tako so tudi stroški poslovanja večji od planiranega delovnega časa, kar pa tudi vpliva na uspeh poslovanja.

Čeprav se trudimo vsi v proizvodnji in strokovnih službah, da v čimvečji meri nadomestimo uvožene materiale z domačimi, so uspehi manjši zaradi zelo slabše in neenakomerne kvalitete le-teh in prav zaradi tega nastopajo večji stroški poslovanja.

Polizdelki se morajo vgrajevati v aparate finalne proizvodnje seveda po predpisanih kvalitativnih normativih.

Problem skladiščenja materiala je pereč na vsakem koraku zaradi velikega pomanjkanja skladiščnih prostorov, ki bi zagotavljali kvalitetno sprejemanje, skladiščenje in izdajanje materialov. Morda je prav v tem vzrok, da so direktni materialni stroški v porastu.

Gvido Kumer

TOZD KONDENZATORJI ROGATEC ANALIZA IN OCENA

Kljub temu, da smo dobavili zadostne količine naših izdelkov tozdom Gorenja, odstopamo od plana proizvodnje.

Delamo z minimalnimi stroški, ki so v okviru planiranih. Število nadur se je zmanjšalo v primerjavi s prejšnjim letom za 28 %, ker imamo s povečano proizvodnjo bolj enakomerno izkoriščene kapacitete ter usklajeno planiranje.

Povprečni OD je v preteklem obdobju porasel od 3.983 din na 4.927 din, kljub temu da je v mesecu septembru nominalen. Faktor kvalitete je bil 1.00, ker je se kvaliteta dela umirila; vsled zastojev na avtomatskem točkalniku PEI, pa ni bilo v septembru večjega količinskega preseganja norm.

Preseganje norm v letošnjem letu je odraz povečane produktivnosti, predvsem kot posledica večje izurjenosti in prizadevanja delavcev. V pripravi so naprave, ki bodo povečale kvaliteto ter produktivnost dela.

Prizadevanja za prehod na domače materiale še niso bila uspešna (cevi UNIS Bugojno ter pločevina Banja Luka).

Za nemoteno obratovanje se sproti najemajo relativno veliki likvidnostni krediti. Obresti na te kredite zmanjšujejo ostanek dohodka.

V kolikor bi uredili interno vprašanje plačevanja, bi bile verjetno manjše potrebe po kreditih, kar bi pozitivno vplivalo na poslovni rezultat.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb zunaj TOZD se izločajo po programu. Nimamo pa celovitega pogleda nad uresničevanjem programov družbenih dejavnosti, za katere združujemo sredstva.

Josip Kunej

TOZD ORODJARNA MANJ UVOŽENIH ORODIJ

TOZD Orodjarna je v devetih mesecih letošnjega leta izdelala 114 orodij za predelavo pločevine in plastike v skupni vrednosti 8,6 milijona din, kar je v primerjavi z enakim obdobjem lani povečanje za 9 %. Strojov in naprav smo izdelali 33 v vrednosti 6 milijonov din. Popravili smo 4100 enot — orodij in izvršili uslug v vrednosti 1.540.000 din.

Tako bo po naših izračunih v devetih mesecih ustvarjenega celotnega prihodka za blizu 61 milijonov din, to je brez skupne udeležbe pri dohodku, ki pa bo znana 26. 10. 1979. Celotni dohodek je nekoliko nad planiranim.

Celotni prihodek pa bi bil lahko precej večji in s tem tudi dohodek in ostanek čistega dohodka za poslovni sklad. Imeli smo namreč veliko težav z nabavo reprodukcijskega materiala — predvsem iz uvoza. Zaradi tega bomo imeli ob tem periodičnem obračunu nedokončane proizvodnje za tri milijone din. Nedokončana proizvodnja pa direktno vpliva na porabljenost sredstev in izpad dohodka. Še bolj negativno pa vpliva na izpolnitev plana, oziroma osvajanje novih programov v Gorenju.

Primanjkovalo nam je tudi KV delavcev. Velik porast je bil tudi bolniškega staleža nad 30 dni, ki pa je zunanji vzrok in na zmanjšanje nismo mogli vplivati.

Še vedno delamo veliko nadur, kljub zmanjšanju za 50 % v primerjavi z enakim obdobjem lani. Nadurno delo bi lahko še nadalje zmanjševali. Potrebno se bo dogovoriti o boljšem planiranju in sicer tako, da bodo programi osvajanja porazdeljeni glede na obseg in zmogljivosti orodjarne, pa tudi konstrukcije. V tem obdobju osvajamo kar štiri programe hkrati. Zaradi tega odteka precej denarja zunanjim dobaviteljem.

V prizadevanju za zmanjšanje uvoza reprodukcijskega materiala smo zabeležili prve pomembne rezultate. Že eno leto vgrajujemo standardne rezilne nože domače izdelave, kar znaša letno za 40.000 DM manj uvoza. Pred tem obdobjem so bili noži izključno iz uvoza. Prav sedaj osvajamo tudi vodila in puše za orodja. Osvojena bodo predvidoma sredi prihodnjega leta. To je nadaljnje zmanjšanje uvoza za 50.000 DM. Seveda pa v absolutnem znesku uvoz repro—materiala precej narašča, saj izdelamo vsako leto več priprav, na katerih je vgrajeno veliko uvoženega materiala. Za zmanjšanje uvoza pa bo v prihodnje naloga konstruktorjev in tehnologov, da se bodo prilagajali razmeram ob pomanjkanju deviz in vgrajevali čimveč elementov domačih proizvajalcev. S takim odnosom bomo pospešili domačo industrijo, reševali brezposelnost v državi in zmanjševali devizni primanjkljaj.

Režijski stroški so porastli največ pri postavitvi vzdrževanja sredstev za delo. Razlog za to so obsežna dela, ki smo jih morali opraviti zaradi dotrajanosti in pa za novo tehnološko ureditev strojev in delovnih mest. Rekonstruirali smo tudi razsvetljavo in izdelali odesosovanje v brusilnici. Izredno je tudi povečanje stroškov za energijo in inventar. Ostali režijski stroški so v mejah planiranih.

Osebnih dohodkov so v mejah planov in samoupravnega sporazuma.

Pričakujemo, da bo ostanek čistega dohodka skromnejši kot je bil ob polletju, prav zaradi izjemno visokih poslovnih stroškov v obdobju julij—september.

Jakob Vrtič

TOZD EMBALAŽNICA

VEZANI NA PROIZVODNJO FINALISTOV

V TOZD Embalažnici smo v tričetrletju 1979 izdelali 9.607 m³ različnih elementov lesene embalaže. Letno planirano količino 13.425 m³ lesene embalaže smo torej dosegli z 71,51 %, kar je dokaj uspešno, ker smo imeli nekaj težav z dobavo strojev. Tudi število zaposlenih je bilo manjše od predvidenega.

Zaradi velike fluktuacije imamo v Embalažnici premalo delovne sile. Odstotek bolniških izostankov je izredno velik, to pa zahteva od delavcev v tozdu maksimalno angažiranje za doseg načrtovanih ciljev. TOZD je obremenjen z visokimi stroški za vzdrževanje. Dva ločena obrata v Šoštanju in Velenju zahtevata dve vzdrževalni ekipe za vsako izmeno.

V času kolektivnega dopusta so bili stroški vzdrževanja v Šoštanju precejšnji zaradi zamenjave izrabljenih strojev ter rekonstrukcije dozornih naprav v silosu za žagovino in na posled zamenjava peči na plinsko olje s pečjo, ki bo rabila za ogrevanje z žagovino. Ta investicija nam bo izredno zmanjšala stroške za potrebno ogrevanje, obenem pa smo se uspešno vključili v akcijo varčevanja tekočih goriv. Zaradi ločenih obratov so višji tudi stroški transporta iz Šoštanja v Velenje.

TOZD ima precejšnja sredstva vezana v velikih zalogah lesa, ker je dobava hlodovine predvsem sezonskega značaja in morajo biti zaloge vedno dovolj velike, da zadoščajo za redno proizvodnjo. S tem pa nastaja problem skladiščenja in razkladanja lesa. Vagonsko razkladanje vrši železnica, vendar ima zaradi neustrezne strojne opreme težavo za pravočasno izvrševanje del.

Premajhno krlišče ob veliki zalogi lesa nam povzroča dodatne transportne stroške za prevoz hlodovine iz pomožnih odlagališč. Vsa proizvodnja Embalažnice je vezana na proizvodnjo tozdov finalne proizvodnje, zato moramo naš plan uskladiti s plani finalistov. Tako je tudi doseganje planirane proizvodnje odvisno od uresničevanja planov uporabnikov naših izdelkov.

Prav zato je potrebno nenehno izboljševati medsebojne odnose za doseg čim boljših rezultatov poslovanja.

Mislim, da bo obračun za devet mesečno poslovanje dokaj kritičen, zaradi že navedenih težav.

Ladislav Bračič

TOZD GALVANA URESNIČEVANJE ZASTAVLJENIH CILJEV

Lahko rečem, da smo na nekaterih področjih dosegli pomembne rezultate. Če najprej omenim zaposlovanje, smo tu dosegli pomemben uspeh. Povprečno število zaposlenih smo pri nezmanjšanem obsegu proizvodnje zmanjšali v primerjavi z letom 1978 za 12 delavcev ali 5 %. Primerjava s planom daje še boljši rezultat.

V prvih devetih mesecih preteklega leta smo opravili 27.468 nadur, letos pa le 9.996 oziroma 36,4 %. V kolikor bi nam uspelo zmanjšati odsotnost zaradi bolniške, bi bil uspeh še boljši.

Zaloge materiala in polizdelkov so v mejah načrtovanih.

Z nakupom novih strojev smo občutno povečali produktivnost. Tu je treba vsekakor omeniti dva nova stroja za sekanje žice, s katerima smo dosegli ukinitve nočnega dela, še boljšo kvaliteto in tudi uslug kooperantov ne potrebujemo več.

Lep primer torej, kaj nam lahko prinese dobra premišljena investicija. Žal ostalih strojev ne bomo dobili zaradi že

znanih težav z uvozom. Tako je skrb za povečanje produktivnosti v našem tozdu stalna naloga. V oddelku brusilnice se je povečala produktivnost z uvedbo brušenja na trakovih. Z izboljšavo obešal v oddelku galvaniziranja naredimo znatno več izdelkov.

S prevzemom izdelave vseh novih obešal za potrebe lakiranja, emajliranja, so se že pokazali dobri rezultati. Proizvodnja novih polizdelkov, ki se morajo zaščititi pred korozijo, je hitrejša.

Povprečno doseganje norm je ostalo skoraj enako kot v primerjalnem obdobju. Povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega se je v primerjavi s preteklim letom povečal za 18,8 %.

Ena izmed občutnih težav so bolniški izostanki. Kljub vsem prizadevanjem nam ni uspelo zmanjšati odsotnosti do 30 dni, ampak se je celo povečala.

Zaskrbljujoča je rast cen repromateriala, energije. Zaradi rasti materialnih stroškov se zmanjšuje tudi akumulacija. Za primer naj omenimo samo stroške za vodo. Znano je, da smo velik potrošnik vode in če primerjam povišanje skupnih stroškov za vodo s stroški v preteklem letu, so ti narasli kar za 34 %. Pri tem je količina porabljene vode ostala ista. Stroški so torej nižji zaradi višjih prispevkov (vodni prispevek po odločbi, splošni vodni prispevek). Tako opazamo rast prispevkov in davkov iz dohodka TOZD.

V pripravi je že srednjeročni plan za obdobje 1981–85. Imenovan je 5-članski odbor za pripravo elementov srednjeročnega plana.

Pričakujem, da večjih odstopanj od plana ne bo in da bo stabilizacijski program v večini tudi uresničen!

Franč Krajnc

TOZD AVTOPARK

TOZD Avtopark je uslužnostni TOZD v okviru delovne organizacije TGO Gorenje, katerega naloga je, da opravi v pretežni meri vse zunanje in notranje Transporte za potrebe Gorenja pri čemer na eni strani dovaža potrebni repromaterial za proizvodnjo, na drugi strani odvaža gotove izdelke do kupcev na domačem in tujem trgu, ter znotraj delovne organizacije vrši vse notranje premike materialov in proizvodov.

Celotni dohodek tozda še vedno zaostaja za rastjo stroškov poslovanja.

TOZD namreč še vse do danes vključ trikratni podražitvi cen goriva nima rešenih prodajnih cen svojih storitev.

Prodajna cena je še vedno veljavna od aprila 1978 in zaradi tega rast celotnega prihodka zaostaja za rastjo stroškov v primerjavi s postavljenim planom in doseženo realizacijo v letu 1979. Celotni prihodek je porasel le za 55 %, stroški pa za 68 %. Pri analizi posameznih stroškov smo ugotovili, da stroški za gorivo in mazivo naraščajo hitreje kot celotni prihodek. Tako je stroškov za gorivo več za 83 %, rezervnih delov za 92 %, drobnih inventar in odpisi avtogum 83 %, dnevnice (ki so porastle po sporazumu) 72 %, medtem ko so stroški, na katere delno vpliva TOZD pod rastjo celotnega prihodka, kot n.pr. reprezentanca 55 %, reklama 50 %, zavarovanje 64 %, vzdrževanje in popravila voznega parka 35 % ter drugi stroški 16 %.

Iz vseh navedenih podatkov je razvidno, da na pridobivanje dohodka v tozdu vplivajo zunanji činitelji in pa nepriznanje prodajnih cen.

Vsled tega je dohodek dosežen v primerjavi s planom le v višini 48 % in tako TOZD ne dosega tistih poslovnih rezultatov, ki jih je načrtoval.

Pri delitvi dohodka so izredno porastli prispevki in davki, del dohodka za obresti in pa prispevek za skupne službe v okviru DO, tako da je zaradi teh dajatev čisti dohodek dosežen le v višini 40 % od planiranega.

Pri obračunu poslovanja za devet mesecev bomo lahko pokrili le osebni dohodek, stanovanjski sklad, medtem ko na oblikovanje drugih skladov (to je rezervnega sklada, posojilo federaciji in formiranje lastnega poslovnega sklada za razširitev materialne osnove) sploh ne moremo misliti.

Tako bodo naši kazalci uspešnosti gospodarjenja za devet mesecev po vsej verjetnosti negativni.

Ljubo Benetek

TOZD GOSTINSKA ENOTA

Celotni prihodek naše temeljne organizacije je seštevek deleža, ki ga dajejo vse dejavnosti in bo predvidoma le 77 % od planiranega. Od 1.400 tisoč predvidenih toplih obrokov in 50 tisoč kosil je bil odvzem malic 1.068 tisoč in kosil 43 tisoč. To pomeni približno pet tisoč toplih obrokov in dvesto kosil na dan.

Gostinska enota je v tem obdobju zaposlovala 102 osebi, in sicer 90 v obratu Restavracija in 12 v obratu Vila Herberstein.

Dosegli smo skupni časovni fond 174.855 ur, od tega odpade na efektivni delovni čas 77 %, ostalo pa predstavljajo izostanki. Med izostanki predstavlja bolniška do 30 dni 20 odstotkov, bolniška nad 30 dni 15 %, porodni stalež pa 24 %.

Ob občutnem povišanju režijskih stroškov, kot tudi stroškov izdelavnega materiala, pri enakem prispevku za topli obrok, ki se že od 1. 7. 1978 ni spremenil, ne moremo računati na ostanek dohodka.

R. ČESNIK

UTRDITI SMERI RAZVOJA

IZREDNA SEJA DS SOZD GORENJE

Delegati delavskega sveta so se v petek, 19. 10. 1979, zbrali na prvi izredni seji. Na dnevnem redu so bila vprašanja nadaljnega razvoja Gorenja v gospodarskem in organizacijskem smislu, ter obravnava rokovnika za izvedbo postopka sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v Gorenje SOZD in statuta sozda. Določili pa so tudi dnevni red za naslednjo sejo.

Predsednik Odbora za gospodarsko in finančno načrtovanje Harold Karner je prisotne seznanil s potekom usklajevanja smernic razvoja med globalnim okvirom razvoja in med smernicami, ki se kot realne možnosti za prispevek k planiranemu izoblikujejo znotraj posameznih temeljnih organizacij. Dejavnost usklajevanja ne poteka povsem po predvidenih načrtih. V veliki meri pa je temu krivo to, da to vprašanje ni sistemsko in pravno rešeno na področju naše republike.

Prisotne delegate je nato seznanil z značilnostmi tekočega srednjeročnega razvoja ter s pomanjkljivostmi, s katerimi se bo treba spoprijeti. Glede na dolgoročno predvidevanje razvoja v svetu in SFR Jugoslaviji se bo Gorenje usmerilo na ekonomsko sodelovanje z deželami v razvoju.

Na podlagi analize trga so bili delegati seznanjeni tudi s predvidenimi tržnimi deleži po posameznih programih ter z načrtovanimi stopnjami rasti družbenega proizvoda, akumulacije, (ki je trenutno precej šibka točka Gorenja), izvoza, neto osebnih dohodkov (ti bi naj 1985 znašali v povprečju 12.560 din na zaposlenega), gospodarske rasti 17,5 % letno ter z investicijami v srednjeročnem obdobju.

Predsednik Odbora za programiranje in razvoj Marjan Urbančič pa je v svojem poročilu delegatom obrazložil nujnost večjega vlaganja v razvojno raziskovalno dejavnost. Investiranje v to dejavnost je premajhno, tako v primerjavi z vlaganji v druge dejavnosti kot v primerjavi z rastjo družbenega produkta ali celotnega prihodka Gorenja. Cilj razvojno raziskovalne dejavnosti v naši delovni organizaciji je doseči takšno raven, da bo res znanje podlaga odločitvam. Poleg večjih vlaganj v omenjeno dejavnost bo potrebno razmisliti tudi o hitrejšem tempu zaposlovanja šolanih kadrov, rešiti bo treba vprašanje finančne stimulacije strokovnjakov, ki iz leta v leto pada, sodelovanje z znanstvenimi institucijami bo potrebno okrepiti. To so nekatere slabosti v razvojno—raziskovalni dejavnosti, v kateri pa so prisotne tudi nekatere pozitivne plati kot je npr. ta, da v Gorenju že v osnovi vsak proizvod načrtujemo za svetovni trg. Med možnostmi, ki so Gorenju na voljo, je Urbančič delegate seznanil predvsem z velikimi prednostmi organiziranja razvojno raziskovalne dejavnosti na zahodnem razvitem trgu. Tako bi naj Gorenje doseglo stopnjo svetovnega izvajalca razvojno raziskovalne dejavnosti in bi imelo možnost, da se izogne takšnim objektivnim zaviralnim faktorjem kot sta togi devizni režim ter domača tehnološka zaostalost.

Direktor sektorja za samoupravno pravne zadeve Lojze Batič je podal osnutek rokovnika za izvedbo postopka sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v Gorenje SOZD in statuta sozda. Spremembe se kompletno nanašajo na imenovanje kolektivnega poslovodnega organa, na organiziranje nove enovite delovne organizacije Razvoj (EDO Razvoj) ter na organizacijske spremembe ekonomskega področja DSSS SOZD zaradi novo organiziranega sektorja za posle v zvezi z zunanjo trgovino (Gorenje Internacional).

Delegati so tudi proučevali možnost morebitnega pristopa delovne organizacije Alfa Vranje in tovarne elektromotorjev Djakovica v SOZD Gorenje.

Po seji so si delegati delavskega sveta Gorenje SOZD z zanimanjem ogledali 4. vzorčni sejem Gorenja.

Vito Kumer

INFORMATOR — list za informiranje delovnega kolektiva Gorenje TGO. Izdaja in ureja INDOK služba. Glavni urednik Hinko Jerčič, odgovorni urednik Marjan Salobir. Izhaja najmanj dvakrat mesečno. Naklada 7.000 izvodov. Tisk: Tiskarna Kinegraf Prevalje. Oproščeno plačila prometnega davka po sklepu 421/I.